

PROIECT DIDACTIC

Data:

Clasa : a III –a

Obiectul: Educație civică

Unitatea de învățare: *Prevenirea și combaterea violenței în mediul școlar*

Subiectul: *Să învățăm cum să ne salvăm colegii*

Tipul lecției: comunicare - însușire de noi cunoștințe

Propunător: prof. înv. primar **Axente Mihaela**

Unitatea de învățământ: **Școala Gimnazială „Prof. Mihai Sîmbotin” Cîrligele, Vrancea**

OBIECTIVE DE REFERINȚĂ

- 1.1. să recunoască și să descrie înțelesul unor termeni specifici limbajului civic;
- 1.2. să exprime oral și în scris enunțuri simple cu referire la situații diferite de viață cu conținut civic;
- 4.1. să formuleze enunțuri simple pro și contra în soluționarea unor dileme;

OBIECTIVE OPERAȚIONALE

- O₁ – să definească termeni specifici limbajului privind *prevenirea și combaterea violenței în mediul școlar*;
- O₂- să recunoască cel puțin un comportament, faptă sau atitudine care demonstrează *abuz* sau *violență* într-un material suport dat, argumentând răspunsurile;
- O₃- să interpreteze roluri identificând situațiile conflictuale și modalitățile non-agresive de rezolvare a acestora;
- O₄ – să-și imagineze situații de viață și modul cum ar reacționa în acele situații;
- O₅- să realizeze că prin comportamentul agresiv, copilul solicită ajutor;
- O₆- să coopereze în munca pe grupe, participând activ și coștient la exercițiile propuse;

STRATEGII DIDACTICE

- a). **Metode și procedee didactice:** conversația euristică, explicația, exercițiul, brainstorming-ul, jocul didactic, jocul de rol, problematizarea, lucrul pe grupe, studiul de caz, munca independentă;
- b). **Mijloace de învățământ și materiale didactice:** manual, texte-suport, flipchart, coli, jetoane, markere, fișe de lucru, dicționar, caiete, tablă, cretă;
- c). **Forme de organizare:** activitate frontală, individuală, în grupuri mici, în perechi;

RESURSE

- **bibliografice:**

1. Buduroi, Aglaia, *Educație civică, clasa a III-a. Auxiliar pentru elevi și cadre didactice*, Ed. Euristica, Iași, 2009;
2. Bunescu, Vasile, Șincan, Eugenia, *Ghid practic pentru aplicarea programei de educație moral-civică în învățământul primar*, Ed. Coresi, București, 1994;
3. Cuzum, Sorina, Biltz, Gherghina, *Educație civică, manual pentru clasa a III-a*, Ed. Es Print'98, București, 2005;
4. Lupșa, Elena, Bratu, Alina, Bratu, Victor, Voinea, Daniela, *Educație civică, manual pentru clasa a IV-a*, Ed. Corvin, Deva, 2006;

5. Pădureanu, Victoria, Norel, Mariana, *Educație civică, manual pentru clasa a IV-a*, Ed. VOX, București, 2006;
6. Peneș, Marcela, *Dicționarul limbii române pentru clasele I-IV*, Ed. Aramis, București, 2002;
7. Radu, Dumitra, *Educație civică, manual pentru clasa a IV-a*, Ed. Aramis, București, 2006;
8. <http://www.google.ro/didactic.ro>

- **umane:** 20 elevi + învățătorul
- **spațiale:** sala de clasă
- **temporale:** 45 minute + 5 min ALA

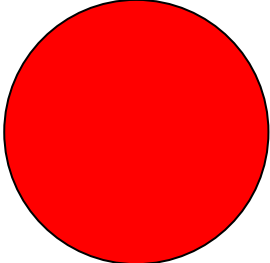
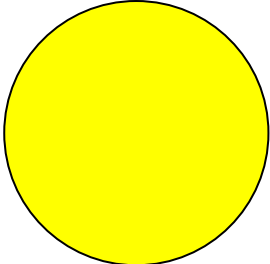
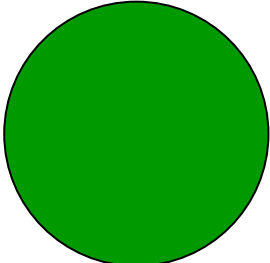
DEFĂȘURAREA ACTIVITĂȚII

EVENIMENTELE INSTRUIRII	OB. OP.	CONȚINUTUL INFORMAȚIONAL AL LECȚIEI ȘI DEMERSURI DIDACTICE		STRATEGIA DIDACTICĂ			EVALUARE
		ACTIVITATEA ÎNVĂȚĂTORULUI	ACTIVITATEA ELEVULUI	Metode și procedee	Resurse materiale	Forme de organizare	
1. Moment organizatoric (1 min)		Se asigură condițiile necesare desfășurării optime a activității: * pregătirea materialului didactic; * asigurarea liniștii și a disciplinei pentru desfășurarea activității; * notarea absențelor, dacă există; * împărțirea clasei în 5 grupe de câte 4 elevi.	Elevii se pregătesc pentru începerea activității.	Conversația	materialele necesare la lecție	Frontal individual	
2. Actualizarea cunoștințelor. Verificarea temei (5 min)		Se solicită elevilor să indice titlul lecției și tema pentru acasă pregătită. Se verifică tema calitativ. Cerință: Identificați binele și răul în comportamentul nostru.	Elevii indică titlul lecției anterioare – „Bunătatea și răutatea”- și tema. Elevii prezintă tema.	Conversația, Explicația, exercițiul	Manual	Frontal individual	Observarea sistematică a elevilor -orală
3. Captarea atenției (5 min)	O ₅	Se realizează printr-un exercițiu-joc „ Cui pot cere ajutor? ” Scop: Învățarea unor acțiuni concrete pe care copilul este bine să le facă atunci când se confruntă cu probleme. Desfășurare: Se realizează o listă cu posibile probleme pe care le pot întâmpina copiii (ei pot participa la crearea listei): <i>1. mă simt rău;</i> <i>2. nu înțeleg ceva la ore;</i> <i>3. mi-am uitat pachetul cu mâncare</i>	Elevii ascultă cu atenție regulile și participă la discuție.	Conversația, Exercițiul-joc, brainstorming -ul	Flipchart, coli albe, markere	frontal	Observarea sistematică a elevilor -orală

		<p>acasă;</p> <p>4. un copil mai mare m-a îmbrâncit în fața școlii;</p> <p>5. o persoană străină m-a întrebat unde locuiesc și dacă părinții sunt acasă etc.</p> <p>Puncte de discuție: Copiii discută, pentru fiecare situație, care sunt persoanele la care pot apela pentru ajutor. Li se explică faptul că este normal să avem nevoie de ajutor, deoarece și adulții cer ajutorul cuiva când au probleme.</p>					
<p>4. Anunțarea subiectului și a obiectivelor (2 min)</p>		<p>Astăzi vom vorbi despre cum să ne ajutăm, să ne salvăm colegii în cazul unor abuzuri sau violențe. Pe parcursul lecției veți avea de rezolvat anumite sarcini prin care veți demonstra că sunteți capabili să rezolvați probleme care pot apărea la un moment dat, să vă salvați colegii.</p> <p>Se scrie pe tablă data și titlul lecției.</p>	<p>Elevii ascultă cu atenție.</p> <p>Recepționează mesajul.</p> <p>Elevii scriu în caiete data și titlul lecției.</p>	Conversația	Tablă, cretă, caiete	Frontal	
<p>5. Prezentarea noului conținut și dirijarea învățării (20 min)</p>		<p>Se prezintă <i>Semaforul impulsurilor</i>.</p> <p>Roșu: <i>Stai, liniștește-te și gândește înainte să acționezi!</i></p> <p>Galben: <i>Spune-ți problema și exprimă ceea ce simți!</i></p> <p><i>Stabilește-ți un scop pozitiv!</i></p> <p><i>Găsește cât mai multe soluții!</i></p> <p><i>Gândește-te la consecințe!</i></p> <p>Verde: <i>Pune în aplicare planul cel mai bun!</i></p> <p>Copiii sunt împărțiți în 4 grupuri a</p>	<p>Elevii recepționează mesajul.</p> <p>Elevii citesc sarcinile</p>	<p>Conversația, Jocul didactic</p> <p>Conversația,</p>	<p>Flipchart, coli albe, jetoane</p> <p>Texte-</p>	<p>Frontal, individual</p> <p>Pe grupe mici</p>	<p>Observarea sistematică a elevilor</p>

		<p>☐ Îl apăr pe unul dintre ei.</p> <p>2. Găsiți soluții pentru colegii care se comportă violent fie la școală, fie în afara ei. Cum ar putea să-și petreacă timpul departe de violență?</p> <p>Soluții posibile:</p> <ul style="list-style-type: none"> -să lectureze; -să participe la activități extrașcolare (concursuri, excursii, proiecte etc.); -să-și găsească un hobby; -să practice un sport (chiar box); -să meargă la ateliere de creație; -să viziteze muzee; -să vizioneze un spectacol de teatru; -să meargă la plimbare împreună cu părinții etc. 					
<p>8. Aprecieria și încheierea activității Tema pentru acasă (2 min)</p>		<p>Se precizează tema pentru acasă.</p> <p>Se fac aprecieri în legătură cu participarea elevilor, în grup și/sau individual, la lecție, formularea răspunsurilor, gradul de creativitate, complexitatea răspunsurilor, colaborarea în cadrul grupului.</p> <p>ALA – 5 min: În completarea activității, se va interpreta un cântec.</p>	Elevii își notează tema pentru acasă.	Conversația	Manual, caiet	Pe grupe, frontal, individual	aprecieri verbale

SEMAFORUL IMPULSURILOR

	<p><i>Stai, liniștește-te și gândește înainte să acționezi!</i></p>
	<p><i>Spune-ți problema și exprimă ceea ce simți!</i> <i>Stabilește-ți un scop pozitiv!</i> <i>Găsește cât mai multe soluții!</i> <i>Gândește-te la consecințe!</i></p>
	<p><i>Pune în aplicare planul cel mai bun!</i></p>

Anexa nr. 2

În clasa noastră

În clasa noastră sunt douăzeci de elevi. La începutul anului școlar, doamna învățătoare ne-a spus:

-Copii, aici, noi suntem ca într-o familie. Să fiți cuminți și să vă aveți ca frații!

Cu toții am înțeles ce a vrut doamna învățătoare să ne spună. Am hotărât să fim o clasă model. Noi nu întârziem niciodată ca să-i deranjăm pe ceilalți colegi. În oră suntem atenți la explicații și nu vorbim între noi. Pe doamna învățătoare o ascultăm și o respectăm. În pauză ne jucăm și noi ca ceilalți copii, dar avem grijă să nu ne lovim. Nu ne-am certat niciodată și nici nu ne-am pârât. Dacă un coleg are vreo problemă, noi toți îi sărim în ajutor.

Cerințe:

- Ce fel de relații sunt între copii?
- Ce au înțeles copiii din spusele doamnei învățătoare?
- Ce au hotărât ei?
- Cum se comportă elevii?
- Cum se întâmplă la voi în clasă? Exemplificați.

Anexa nr. 3

Relații conflictuale

Nu-mi plac oamenii care se ceartă, mai ales cei care devin și violenți. Îmi este teamă în acele momente și nu știu cum să reacționez. Desigur, bine ar fi să intervin și să încerc să reinstalez calmul, dar pur și simplu devin stană de piatră. Raluca este cu totul altfel. Aș spune că este mult mai curajoasă, deși nu cred că se poate spune despre mine că sunt fricoasă. Nu-mi place, pur și simplu, violența, răutatea oamenilor.

Cum spuneam, Raluca este cu totul altfel. Spre exemplu, ieri, doi, dintre colegii mei de clasă s-au certat destul de rău, ajungând chiar să se lovească. Totul a început, după cum am aflat mai târziu, cu o zi înainte, când unul dintre ei l-a respins pe celălalt atunci când acesta a dorit să joace si el fotbal. I s-a spus că nu știe să joace, așa încât toți ceilalți au început să râdă de el. Astăzi, în timp ce intrau în clasă, cel nedreptățit l-a împins pe celălalt. Deoarece erau în întârziere, în acel moment nu s-a întâmplat nimic. Însă în pauza următoare s-au luat la harță, ajungând la ceea ce povesteam.

În acel moment, în timp ce toți ceilalți stăteam și ne uitat, neștiind cum să reacționăm, Raluca a sărit de lângă mine și a încercat să îi despartă. Nu a reușit din primul moment, dar reacția ei i-a determinat pe ceilalți să intervină.

Probabil și voi vă confrunțați cu astfel de situații conflictuale și de aceea, cred că veți fi de acord cu mine: conflictele nu aduc nimic bun și este necesar să le rezolvăm fără violență.

Cerințe:

- Ce înțelegeți prin relații conflictuale?
- Între cine se pot stabili relații conflictuale?
- Ce consecințe pot avea conflictele?
- Cum pot fi rezolvate conflictele?

Anexa nr. 4

„Nicolae Bălcescu, elev în clasa a IV-a, iese pe poarta școlii. Are la subsuoară un pachet de cărți și caiete legat cu sfoară. Se apropie sfios de alvițar, alege o bucată de alviță și tocmai se pregătește să muște din ea, când e luat de guler...

-Frumos, nenicule ... vrei să mănânci singur, ai?

Era Sotea, spaima școlarilor, un vlăjgan cu pumni puternici ca niște ciocane. De la fiecare cumpărător cerea jumătate din ce-a cumpărat...

-Dacă mă rogi frumos, poate-ți dau jumătate!

-Să te rog, ha? Pe cine a mai rugat Sotea? Uite, pentru că nu-ți cunoști datoria, ți-o iau pe toată.

Vlăjganul întinde mâna spre alviță. S-a încins o încăierare pe viață și pe moarte.

Când Sotea reușise să pună jos pe Bălcescu, cineva a sărit în spatele vlăjganului și trăgea fără milă de părul răvășit.

Sotea s-a dat bătut...

-Te-ai lovit rău? întrebă Ghica, colegul salvator. E o nebunie să te pui cu el.

-Cum vrei să îndur tirania? Să mă fi omorât și tot nu m-aș fi lăsat călcat în picioare.”

(Ion Ghica, Din anii de școală ai lui Nicolae Bălcescu)

Cerințe:

- Ce atitudine dovedește comportamentul lui Sotea? În ce constă abuzul și violența? Cu ce scop sunt folosite acestea de către Sotea?
- De ce nu s-a supus Bălcescu lui Sotea?
- Cum s-a revoltat acesta împotriva bătăușului?
- Voi cum ați fi procedat dacă erați în locul lui N. Bălcescu? Dar în locul lui Ghica?

Anexa nr. 5

Joc de rol în grupe

În clasa verișoarei mele, Sabina, s-a petrecut o întâmplare extrem de neplăcută.

Nicu, responsabilul clasei, îl invidia pe Dan, fiindcă luase la două teste calificativul „Foarte bine”. Ca să-i strice calificativul semestrial, i-a ascuns caietul de compunere tocmai când Dan trebuia să fie ascultat.

Regulamentul clasei prevedea că, pentru nescrierea temei, se primește calificativul „Insuficient”.

Nicu și-a atins, pentru moment, scopul. Fapta lui, însă, a fost descoperită și a avut urmări grave, de la violența dintre ei, până la revolta întregului colectiv.

În urma tuturor evenimentelor, Sabina a ajuns noul responsabil al clasei și m-a întrebat îngrijorată: „Oare ce aș putea face pentru ca în clasa noastră să nu mai fie invidie, conflicte și revoltă?”

Joc de rol în grupe:

- Sabina dezvăluie întâmplarea și îi cere lui Nicu să-i înapoieze caietul lui Dan.
- Nicu, nervos, o jignește și o amenință pe Sabina cu bătaia.
- Dan, revoltat, se ia la bătaie cu Nicu.
- Sabina și un alt coleg îi despart, spunând că acest conflict trebuie rezolvat cu întreaga clasă și cu doamna învățătoare.

* Ajuțați-o pe Sabina să stabilească 4-5 reguli ce trebuie respectate de întreaga clasă, pentru a preveni invidia, revolta și violența.